

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Via Lactea Sive Institutiones Iuris Canonici

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Tit. XVII. De Rebus Sanctis, Sacris, & Religiosis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94613](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94613)

quitur, *cap. Cum magno. Ne Cler. vel Mon. cap. Si dicat. 33. q. 5.* Quare colligas, quod si desit animus, & propositum secus est. *§. Diversa, h. r. cum simill.* Et e contra si adsit animus, licet non sequatur effectus, iste animus punitur: & per hoc si infidiatur alteri coniugi, & supervixerit is, ad secundas nuptias nunquam poterit convolare, quod procedit etiam in incestuosus, *cap. 1. & per tot. de Eo, qui cogn. consang.* Verumtamen si isti contrahant, valet Matrimonium, *cap. Transmissa, d. 1.* Hoc idem in Interfectores Sacerdotum, qui nunquam possunt contrahere Matrimonium, *cap. 2. de Penit.* Et hæc est decisio. *§. Sedenti machinationem, hoc tit.* Sunt & alii casus similes, qui not. in *d. c. 2. de Penit.* & explicantur in dictis meis Decisionibus de *Matrim. Decis. 25.* in qua de criminibus dirimentibus Matrimonium exacte tractatur.

Pro corollario nota: Quod de Jure Canonico absque timore infamiae, si nulla alia causa impediatur, licitum est transire ad secundas nuptias intra annum luctus, contra Leges Civiles in *l. Confessus, §. Si vero, c. de Repud. l. Liberos, §. 1. ff. de his, qui not. infam.* Et hoc deciditur in *§. Illud, hoc tit. cap. penult. & fin. de Secund. Nupt.* Qui rex, secundum Joannem Andream, & Abbatem in *d. cap. fin.* corrigunt omnes Leges Civiles, quæ ex aliqua causa impediunt Matrimonium, ut est titulus *Cod. de Prohibit. Matrim. in pupill. &c. & c. Si Rector Provincia: & de hoc vide Gloss. hic in Verb. abolita.*

In fine nota, quod his, qui transit ad Bigamiam, non debet à Presbytero benedicere, quod procedit etiam si consuetudo loci sit in contrarium; ut per Gloss. in *Verbo iterari.*

Quod ad Ultimum. Divortii effectus potest esse simplex separatio thori, ut scilicet ambo conjuges possint vivere sine peccato. Alter est effectus, quod illud Matrimonium, quod de facto processit, cum consistere de Jure non possit, nullum reddatur, & conjuges solutos pronunciet. Ita not. in *Rubr. extr. eod.* Alius effectus est, quod si Matrimonium separatur propter unam ex illis causis, quæ perpetuo impediunt, conjuges possunt ad nova conjugia transire; ut in supradictis colligitur.

TIT. XVII.

De Rebus Sanctis, Sacris, & Religiosis.

IN principio hujus secundi Libri in Titulo de *Rerum divisione* diximus inter res spirituales, quæ corporales existunt, connumerari Sacramenta, Res Sacras, Sanctas, & Religiosas. Hucusque egimus de Sacramentis, nunc differendum est de *Rebus Sanctis, Sacris, & Religiosis.* Et pro hujus tituli expeditione videbimus:

1. Quæ dicantur Res Sanctæ?
2. Quæ Sacra?
3. Quæ Religiosæ?
4. Quibus sufficiantur hæc omnes Res?

Quod ad Primum. Res Sanctæ secundum proprietatem verborum à Juris Civilis dispositione dicantur illæ, quæ immunes esse debent à quacunque hominum facultate, & quocunque commercio, ob poenam sanctionis contra violantes. *§. Sancta, Instit. de Rerum divis.*

Quod ad Secundum: Res illæ Sacrae appellantur, quæ sunt ad divinum cultum rite consecratae, & Altissimo per habentem auctoritatem di-

catæ: *§. Sacra, Instit. de rer. divis.* Cujusmodi sunt Ecclesiae, Altaria, Calices, & hujusmodi alia. Verum quamvis ista verba inspecta origine inter se valde diversa sint, nihilominus sapissime aliud pro alio sumitur, ut in locis allegatis, & allegandis.

Quod ad Tertium. Per idem Jus antiquum Res Religiosæ illæ dicebantur, quæ humana corpora continebant, dictæ Religiosæ à relegando, vel relinquendo. *§. Religiosum, Instit. de Rer. divis.* Hodie verò res Religiosæ possunt dici illæ, quæ ad pios cultus, ad pias causas destinatae videntur, & personis religiosis inserviunt, ut sunt Domus religiosæ, Xenodochia, Cœmeteria, & Sepulturae, Orphanotopia, & alia hujusmodi, *c. 1. cap. 2. extr. de Relig. Domib.*

Quod ad Postremum. Omnia bona ista sunt ejus naturæ, ut in nullius bonis existant. *§. Nullius, Instit. de Rerum divis.* Et hinc est, quod alienari non possunt, nisi quibusdam adhibitis solemnitatibus, cum causæ cognitione: scilicet ut Prælatus Superior expendat, num alienatio expediat Ecclesiae, nec ne? Deinde Decretum Prælati; tertio consensum totius Cleri, seu Capituli, *c. Tuum. 12. qu. 2. Abb. in cap. Statuimus, de Transact.* & quando Sacrae esse desierint. Attamen quod ad administrationem subjiuntur potestati, & regimini Ecclesiasticarum personarum, & præcipue subjiuntur Summi Pontificis administrationi, in regione cujusque loci. *cap. 1. 2. & 3. extr. de Relig. Domib.*

TIT. XVIII.

De Construendis, Consecrandis, & Reparandis Ecclesiis, vel Altaribus.

CUM inter ea, quæ Sacra existunt, Ecclesiae, vel Altaria primum sibi vindicent locum, idcirco de his nunc differitur; & pro tituli enucleatione videbimus:

1. Quid Ecclesia nomen hic significet?
2. Quid nomine Altaris contineatur?
3. Quid sit Ecclesiam construere?
4. Quid reficere?
5. Qui possint Ecclesias construere, reficere, vel consecrare?
6. Ex quibus causis Ecclesia constitui possint?
7. Quæ sint servanda in Ecclesiis construendis?
8. Quo tempore Ecclesia sint consecranda, & quod Altaria?
9. Quibus ex causis non sit consecranda Ecclesia?

Quod ad Primum: Ecclesiae nomen æquivocum est, ut hic in princ. & per Gloss. hic in *Verb. Templum Dei.* Accipitur enim pro Christianorum multitudine, fideliumque congregatione: sed in nostro Titulo Ecclesiae nomen præfertur locum, in quo Sacrificia celebrantur, & sacra Deo peraguntur. *rex. est hic in princ. & in c. Ecclesia, de Consecr. d. 1.*

Quod ad Secundum. Altaris nomine significatur locus ille in Ecclesia eminentior, in quo Altissimo Sacrificia offeruntur, & sacra peraguntur. Ita notatur in *Rubr. extr. eod. de Consecr. Ecclesia, vel Altaris.*

Quod ad Tertium. Ecclesiam construere nihil aliud est, quam Templum à fundamentis erigere, quod ante non fuit, *c. 2. extr. de Eccl. adific.*

Quod ad Quartum. Reficere Ecclesiam nihil est aliud, nisi Ecclesiam collapsam ad pristinum statum restituere, vel collabentem emendare, *c. 1. de Eccl. adifican.* & notatur in *Rubr. ejusd. Tit.*